- [2021] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 723

    - ਲਕਸ਼ਮਣ ਸਿੰਘ

- v.
- ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (ਹੁਣ ਝਾਰਖੰਡ)
- (2021 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 606)

    - ਜੁਲਾਈ 23, 2021

        - [ਡਾ. ਧਨੰਜੈ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ ਅਤੇ
            - ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਜੇ.ਜੇ.

        - ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860: ਧਾਰਾ 327 ਅਤੇ 147 – ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਆਮ ਚੋਣਾਂ

ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਪੀਡਬਲਯੂ -8 ਨੂੰ ਪੁਰਚੀਆਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ

- ਵੋਟਰ ਪੂਲਿੰਗ ਬੂਥ ਤੋਂ 200 ਗਜ਼ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ - ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ
- ਇਕ ਹੋਰ ਪਿੰਡ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਲਾਠੀਆਂ, ਡੰਡਿਆਂ ਅਤੇ ਦੇਸੀ ਪਿਸਤੌਲਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਹੋ ਕੇ ਉਥੇ ਆਇਆ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-8 ਨੂੰ ਵੋਟਰ ਸਲਿੱਪ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ -8 ਦੁਆਰਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੱਥਾਂ, ਮੁਠੀਆਂ, ਲਾਠੀਆਂ ਅਤੇ ਡੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ਕੁੱਟਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਜਦੋਂ ਪੀਡਬਲਯੂ -10 ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁੱਟਿਆ।
- ਪੀਡਬਲਯੂ -8 ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਇਆ, ਦੋਸ਼ੀ-'ਡੀ' ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ -10 ਡੀ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ
- ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਪੈਲੇਟ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ - ਦੋਸ਼ੀ 'ਏ' ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ -12 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਈ - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਭੱਜ ਗਏ - ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 327 ਅਤੇ 147 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ -
- ਸਜ਼ਾ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ - ਆਯੋਜਿਤ: ਪੀਡਬਲਯੂ -5, ਪੀਡਬਲਯੂ 8, ਪੀਡਬਲਯੂ 10 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 12
- ਜ਼ਖਮੀ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਸਨ - ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਈ
- ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - ਸਾਰੇ ਗਵਾਹ
- ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ - ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੁਝ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ।
- ਸ. 313 ਬਿਆਨ - ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮੀ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਕੁਦਰਤੀ ਸੀ - ਸਾਰੇ ਗਵਾਹ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿਚ ਇਕਸਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਸਨ
ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਕੇਸ - ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ - ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ..

        - ਦੰਡ ਾਵਲੀ, 1860: ਸ. 323 – ਸੱਟ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ - ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ –

- ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਅਸਰ - ਹੋਲਡ: ਸੱਟ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ
- ਧਾਰਾ 323 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ
ਧਾਰਾ 323 - ਧਾਰਾ 323 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਕੇਸ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਸੱਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਧਾਰਾ ਹੈ - ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਰੀਰਕ ਦਰਦ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਵੀ 'ਸੱਟ' ਦਾ ਕਾਰਨ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

        - ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860: ਧਾਰਾ 147 – ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ

- ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

- 723

- ਗਵਾਹ - ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਭਾਵ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਖੋਹਣ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਵੋਟਿੰਗ ਪਾਉਣ ਲਈ - ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 147 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

    - ਸਜ਼ਾ/ਸਜ਼ਾ - ਬੂਥ ਕੈਪਚਰਿੰਗ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਵੋਟਿੰਗ - ਚੋਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਸਾਰ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
- ਆਪਣੀ ਸੁਤੰਤਰ ਚੋਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ - ਇਸ ਲਈ, ਬੂਥ ਕੈਪਚਰਿੰਗ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਜਾਅਲੀ ਵੋਟਿੰਗ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਆਖਰਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਨੇ ਥੋਪਣ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਸੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ
    - ਸਿਰਫ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨ ਕੈਦ, ਕੋਈ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ
- ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ - ਚੋਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ।

    - ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ

- ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 1, ਪੀਡਬਲਯੂ 3 ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ
- ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 4, ਜੋ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹ ਸਨ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 5, ਪੀਡਬਲਯੂ 8 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 10, ਜੋ ਜ਼ਖਮੀ ਗਵਾਹ ਸਨ. ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹਾਂ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜ਼ਖਮੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ
    - ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਸੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ 1, ਪੀਡਬਲਯੂ 3 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 4, ਜੋ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਲਈ ਉੱਥੇ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੇ ਗਵਾਹ ਸਨ। ਸਾਰੇ ਗਵਾਹ, 1,
- 3 ਅਤੇ 4 ਨੇ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ
    - ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਕੇਸ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ। ਪੀਡਬਲਯੂ 5, ਪੀਡਬਲਯੂ 10 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 12 'ਤੇ ਸੱਟਾਂ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰ (ਪੀਡਬਲਯੂ 7) ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਜ਼ਖਮੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ. ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ
- ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸਨ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
    - ਗਵਾਹਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੁਝ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ੩੧੩ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ
- ਨਹੀਂ ਤਾਂ। ਪੀਡਬਲਯੂ 5, ਪੀਡਬਲਯੂ 8 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 10 ਜ਼ਖਮੀ ਗਵਾਹ ਸਨ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ
    - ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਲਟ-ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਲਟ-ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। 1, 3 ਅਤੇ 4 ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ

- ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 5, ਪੀਡਬਲਯੂ 8 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 10, ਜੋ ਜ਼ਖਮੀ ਗਵਾਹ ਹਨ. ਸਾਰੇ ਗਵਾਹ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿਚ ਇਕਸਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ
- ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ, ਪੀਡਬਲਯੂ 1 ਦੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ,
- 3, 4, 5, 8 ਅਤੇ 10। [ਪਾਰਸ 5, 7] [736-ਈ-ਜੀ; 737-ਬੀ-ਡੀ; 738-ਸੀ]
    - ਰਾਮਵਿਲਾਸ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2016) 16 ਐਸਸੀਸੀ 316: [2015] 9 ਐਸਸੀਆਰ 205 - ਭਰੋਸੇਯੋਗ।

- ਪੀਡਬਲਯੂ 8 ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਂਚ-ਇਨ-ਚੀਫ/ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਲਾਜ ਕਿੱਥੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
  ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ। ਉਸਨੇ ਉਲਟ-ਪੜਤਾਲ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ
    - ਦੋਸ਼ੀ-ਡੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ 2-3 ਵਾਰ ਟ੍ਰੰਚੀਅਨ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਹਮਲੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਐਸਐਚਓ ਨਾਲ ਥਾਣੇ ਗਿਆ ਸੀ
- ਸਟੇਸ਼ਨ ਜਿੱਥੇ ਉਸਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਸਐਚਓ
    - ਉਸ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਲਈ ਪਾਟਨ ਹਸਪਤਾਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਉਸ 'ਤੇ ਲਾਠੀਆਂ/ਡੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਖੇ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟਾਂ ਨਾ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਣ
- ਅਤੇ/ਜਾਂ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੱਟਾਂ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਸਪਤਾਲ ਨੇ ਇਹ ਜਾਰੀ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ
    - ਸੱਟ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੱਟ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ
    - ਧਾਰਾ ੩੨੩ ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ੩੨੩ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਕੇਸ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ ੩੨੩ ਆਈਪੀਸੀ ਸਵੈਇੱਛਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੱਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਧਾਰਾ ਹੈ। "ਸੱਟ" ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 319 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ
- 319 ਆਈਪੀਸੀ, ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਦਰਦ, ਬਿਮਾਰੀ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ
    - ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ "ਸੱਟ" ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਰੀਰਕ ਦਰਦ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਵੀ "ਸੱਟ" ਦਾ ਕਾਰਨ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ, ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 323 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 8] [738--; 739-
- ਹੁਣ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 147 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਗਰਮ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

- ਉਪਰੋਕਤ ਗਵਾਹ ਜੋ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹ ਹਨ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮੀ ਗਵਾਹ ਵੀ ਹਨ। ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੂਜੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ, ਅਰਥਾਤ "ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਖੋਹਣ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਵੋਟਿੰਗ ਪਾਉਣ ਲਈ"। ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ
    - ਫੋਰਸ ਅਤੇ, ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ, 5, 8, 10 ਅਤੇ 12 ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ
- ਸੱਟਾਂ। ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਾਠੀਆਂ ਖਾ ਰਹੇ ਸਨ।
    - ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੪੭ "ਦੰਗੇ" ਲਈ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਧਾਰਾ ਹੈ। "ਫੋਰਸ" ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 349 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 349 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, "ਬਲ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ "ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲਈ ਬਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਹ ਗਤੀ, ਗਤੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਜਾਂ ਗਤੀ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ
- ਹੋਰ....." [ਪਾਰਸ 9, 9.1] [739--]
    - ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ ਅਤੇ ਸਾਂਝਾ ਇਰਾਦਾ "ਵੋਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਪਰਚੀਆਂ ਖੋਹਣਾ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਵੋਟਿੰਗ ਕਰਨਾ" ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਵੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ
- ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੪੭ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਜੁਰਮ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹਮਲਾਵਰ ਹਨ, ਗਵਾਹਾਂ ਲਈ ਹਰੇਕ ਹਮਲਾਵਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਘਟਨਾ
    - ਇਹ ਵੀ ਕੁਝ ਮਿੰਟਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦਾ ਸਹੀ ਸੰਸਕਰਣ ਹਰ ਮਿੰਟ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ,
- ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਪੂਰਵਕ ਸਟੀਕਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ
    - ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ। ਫਿਰ ਵੀ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਦਾ ਹਰ ਮੈਂਬਰ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਜੁਰਮ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਸਨੇ ਖੁਦ ਤਾਕਤ ਜਾਂ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ. [ਪੈਰਾ 9.1] [739-; 740--]
- ਅਬਦੁਲ ਸਈਦ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2010) 10 ਐਸਸੀਸੀ 259: [2010] 13 ਐਸਸੀਆਰ 311; ਮਹਾਦੇਵ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ [1966] 1 ਐਸਸੀਆਰ 18 : ਏਆਈਆਰ 1966 ਐਸਸੀ 302 - ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ।
    - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਆਮ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, "
- ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਖੋਹਣਾ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਵੋਟਿੰਗ ਕਰਨਾ", ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ
    - ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਜੁਰਮ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ। ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਵੀ ਸੰਭਵ ਚਰਿੱਤਰ ਹੋਵੇ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੰਗੇ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤਾਕਤ ਜਾਂ ਹਿੰਸਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ

- ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਾਰਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
  ਅਸੈਂਬਲੀ। ਕੁਝ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਕੁਝ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੋਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੱਟ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਣਗੇ। ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
- ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣਾ, ਅਰਥਾਤ, "ਖੋਹਣਾ"

- ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਵੋਟਿੰਗ ਪਾਉਣ ਲਈ" ਅਤੇ 5, 8, 10
  - ਪੀਡਬਲਯੂ 12 ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਕਾਰਨ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 147 ਤਹਿਤ ਸਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 9.1] [740--]
    - 5. ਹਾਲਾਂਕਿ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ
  - ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਖੋਹਣ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 147 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਸੀ। ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੀਪਲਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਫਾਰ ਸਿਵਲ ਲਿਬਰਟੀਜ਼, ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
    ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੀ ਗੁਪਤਤਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ
  - ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਚੋਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਸਾਰ
  - ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਜ਼ਾਦ ਚੋਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਬੂਥ ਕੈਪਚਰਿੰਗ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਜਾਅਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼

- ਵੋਟਿੰਗ ਨਾਲ ਲੋਹੇ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਆਖਰਕਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ
  - ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਨੇ ਸਿਰਫ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨ ਕੈਦ ਲਗਾਉਣ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਸੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਉਥੇ ਹੀ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ। [ਪੈਰਾ 10] [741--]
    - ਪੀਪਲਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਫਾਰ ਸਿਵਲ ਲਿਬਰਟੀਜ਼ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ
    - (2013) 10 ਐਸਸੀਸੀ 1: [2013] 12 ਐਸਸੀਆਰ 283 - ਭਰੋਸੇ.
    - ਕੁਟੁੰਬਕਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੋਹਨ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ, ਏ.ਪੀ. 1991 ਸਤੰਬਰ 2 ਐਸਸੀਸੀ 509; ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ
    - v. ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ (2015) 2 ਐਸਸੀਸੀ 734 : [2015]
  - 563; ਐਮ.ਪੀ. ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮਾਨਸਿੰਘ (2003) 10
    - 414 : [2003] 2 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 460; ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ
    - ਨਰੇਸ਼ (2011) 4 ਐਸਸੀਸੀ 324 : [2011] 4 ਐਸਸੀਆਰ 1176;
    - ਕਾਲਾਭਾਈ ਹਮੀਰਭਾਈ ਕਛੋਟ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ (2021) ਐਸਸੀਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 347 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

- <u>ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ</u>

[1991] 2 ਐਸਸੀਸੀ 509	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 3.10
[2015] 1 SCR 563	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 3.10
[1966] 1 SCR 18	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 4.3
[2003] 2 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 460	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 4.5
[2010] 13 SCR 311	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 4.5
[2015] 9 ਐਸਸੀਆਰ 205	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 4.5
[2011] 4 ਐਸਸੀਆਰ 1176	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 4.5
[2013] 12 SCR 283	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 4.8

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ.

- 2021 ਦਾ 606
  - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 31.10.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ 1999 (ਆਰ) ਦੀ ਸੀਆਰ ਅਪੀਲ (ਐਸ.ਜੇ.) ਨੰਬਰ 232 ਵਿੱਚ ਰਾਂਚੀ ਵਿਖੇ ਝਾਰਖੰਡ ਦਾ।
  - ਨਾਲ
  - 2021 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 630-631
  - ਮਨੋਜ ਸਵਰੂਪ, ਸਰ ਏਡੀਵੀ, ਧਰਮਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਰਾਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਝਾਅ, ਓਂਕਾਰ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ।
  - ਅਰੁਣਾਭ ਚੌਧਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਪੱਲਵੀ ਲੰਗਰ, ਤਪੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਆਦਿੱਤਿਆ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਭਾਸਵਤੀ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਡਾ.
  - ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ?

    ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਜੇ.

- ਝਾਰਖੰਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਰਾਂਚੀ ਵਿਖੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 232/1999 ਅਤੇ 242/1999 ਵਿੱਚ 31.10.2018 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਕਤ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
- ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਥੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ
  - ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 323 ਅਤੇ 147 ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨ ਕੈਦ ਕੱਟਣ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ, ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 9, 8, 12, 11, 10, 14, 2 ਅਤੇ 13 - ਲਕਸ਼ਮਣ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਿਵ
- ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਉਪੇਂਦਰ ਸਿੰਘ, ਵਿਜੇ ਸਿੰਘ, ਸੰਜੇ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਿੰਘ, ਰਾਜਮਨੀ

- ਸਿੰਘ, ਅਯੁੱਧਿਆ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਰਾਮਾਧਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

- ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੇ ਕੇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਹਿਲੇ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਰਾਜੀਵ ਰੰਜਨ ਤਿਵਾੜੀ ਨੇ 26.11.1989 ਨੂੰ ਪਾਟਨ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਪੂਰਵ ਸੰਧਿਆ 'ਤੇ, ਉਹ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।
    - ਪਾਤੜਾਂ ਥਾਣੇ ਅਧੀਨ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡ ਗੋਲਹਾਣਾ ਬੂਥ ਨੰਬਰ 132 ਬੀ ਵਿਖੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਵਰਕਰ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰਚੀਆਂ ਜਾਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।
    - ਪੋਲਿੰਗ ਬੂਥ ਤੋਂ ਦੋ ਸੌ ਗਜ਼ ਉੱਤਰ ਵੱਲ; ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਵੇਰੇ ਕਰੀਬ 10:40 ਵਜੇ ਦੂਜੇ ਪਿੰਡ ਨੌਦੀਹਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦੋਸ਼ੀ ਲਾਠੀਆਂ, ਡੰਡੇ, ਦੇਸੀ ਪਿਸਤੌਲ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੋਟਰ ਸਲਿੱਪ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜੋ ਉਹ ਸੀ
    - ਉਸ ਦੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀ
    - ਉਸ ਨੂੰ (ਪੀਡਬਲਯੂ 8 - ਰਾਜੀਵ ਰੰਜਨ ਤਿਵਾੜੀ) ਹੱਥਾਂ, ਮੁਠੀਆਂ, ਲਾਠੀਆਂ ਅਤੇ ਡੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ਕੁੱਟਣਾ; ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 8 ਦਾ ਭਰਾ ਪ੍ਰਿਆ ਰੰਜਨ ਤਿਵਾੜੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ 10) ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀਨਾਨਾਥ ਸਿੰਘ @ ਦੀਨਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 10 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀ
    - ਆਪਣੀ ਦੇਸੀ ਪਿਸਤੌਲ ਨਾਲ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਪੈਲੇਟ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ। ਦੋਸ਼ੀ ਅਜੇ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਿਨੇਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ 12) 'ਤੇ ਫਾਇਰਿੰਗ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ
    - ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਝਗੜੇ ਕਾਰਨ ਦੋਸ਼ੀ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 8 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 10 ਦੀਆਂ ਕਲਾਈ ਘੜੀਆਂ ਖੋਹ ਲਈਆਂ; ਪਿੰਡ ਵਾਸੀ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਪਿੰਡ ਨੌਦੀਆ ਵੱਲ ਭੱਜ ਗਏ।
    - ਪੀਡਬਲਯੂ 8 - ਰਾਜੀਵ ਰੰਜਨ ਤਿਵਾੜੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ, ਜੋ 26.11.1989 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 12:30 ਵਜੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਲਗਭਗ ਈ
    - ਉਸੇ ਦਿਨ, ਯਾਨੀ 26.11.1989 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 2:00 ਵਜੇ, 16 ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 147, 148, 149, 307, 326, 324, 323 ਆਈਪੀਸੀ ਅਤੇ ਆਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਮੁਲਜ਼ਮ - ਲਕਸ਼ਮਣ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਵੀ
    - ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਯੁੱਧਿਆ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ। ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ 15 ਖਿਲਾਫ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ
    - ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਸਮੇਤ ਦੋਸ਼ੀ।
    - ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 323, 307, 147, 149 ਅਤੇ 379 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੀਨਾਨਾਥ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਜੇ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ।
        - ਧਾਰਾ ੧੪੯ ਆਈਪੀਸੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਵੀ ਧਾਰਾ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ
        - ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 379 ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਕੇਸ ਵਿਦਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ 1991 ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਨੰਬਰ 36 ਵਜੋਂ ਨੰਬਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
    - ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 8, ਪਹਿਲੇ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਰਾਜੀਵ ਐਚ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ 15 ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ।

- ਏ ਰੰਜਨ ਤਿਵਾੜੀ, ਪ੍ਰਿਆ ਰੰਜਨ ਤਿਵਾੜੀ (ਪੀਡਬਲਯੂ 10) ਪਹਿਲੇ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਭਰਾ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 5 - ਦਿਲੀਪ ਕੁਮਾਰ ਤਿਵਾੜੀ, ਜੋ ਸਾਰੇ ਜ਼ਖਮੀ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਸਨ। ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ (ਪੀਡਬਲਯੂ 7) ਤੋਂ ਵੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਡਾਲਟਨਗੰਜ ਦੇ ਸਦਰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਪੀਡਬਲਯੂ 10, ਪੀਡਬਲਯੂ 12 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 5 ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੇ ਉਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਪਾਈਆਂ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲਾ
- ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ਼ਿਵਨੰਦਨ ਮਹਤੋ (ਪੀਡਬਲਯੂ 13) ਤੋਂ ਵੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ 1, ਪੀਡਬਲਯੂ 3 ਅਤੇ
- 4. ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਸਬੂਤ ਬੰਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ,
- ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 313 ਤਹਿਤ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਯੁੱਧਿਆ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਿੰਘ, ਰਾਮਾ 'ਤੇ ਸੱਟਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਡੀਡਬਲਯੂ 1 ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ

- ਸਿੰਘ, ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਲਕਸ਼ਮਣ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੀਆਂ।
  - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੂਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 8, ਪੀਡਬਲਯੂ 10 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 5 ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਜੋ ਸਾਰੇ ਜ਼ਖਮੀ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਸਨ
- ਅਤੇ ਹੋਰ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 323 ਅਤੇ 147 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ
  - ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨ ਕੈਦ ਕੱਟਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀਨਾਨਾਥ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 326 ਅਤੇ 148 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਸੱਤ ਸਾਲ ਅਤੇ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ। ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ
- ਦੋਸ਼ੀ ਅਜੇ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਧਾਰਾ ੩੨੪ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ੩੨੪ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ
  - ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 148 ਤਹਿਤ ਉਸ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਅਤੇ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ।
  - ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਣਾ
- ਇਸ ਵਿੱਚ, ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 9, 8, 12, 11, 10, 14, 2 ਤਰਜੀਹੀ ਅਪੀਲ
  - ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿੱਚ 1999 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 232 ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 13 ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ 1999 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 242 ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਆਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਕਤ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ
- ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼।
  - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 9, 8, 12, 11, 10, 14, 2 ਅਤੇ 13 ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

- ਸ਼੍ਰੀ ਮਨੋਜ ਸਵਰੂਪ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ - ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਰੁਣਾਭ ਚੌਧਰੀ, ਵਿਦਵਾਨ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ

- ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 606/2021 ਵਿੱਚ ਵਧੀਕ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਏ ਤਪੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 630- 631/2021 ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਝਾਰਖੰਡ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ।

- ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ - ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ
  - ਕੇਸ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 323, 147 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ।
- ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 8, ਪੀਡਬਲਯੂ 10 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 5 ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪਦਾਰਥਕ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
  - ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਗਵਾਹ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
  - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿਨੇਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਮੁਕਰ ਗਏ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਗਵਾਹ ਉਸੇ ਪਿੰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।
- ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਭੌਤਿਕ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਨ
  - ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ
  - ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੪੭ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ।
- ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਕਸਦ ਸਥਾਪਤ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਅਲੀ ਵੋਟਾਂ ਪਾਉਣਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ
  - ਵੋਟਰ ਸਲਿੱਪ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਕੋਲ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਈ ਮਕਸਦ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ।
- ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸਬੰਧਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ - ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣ
  - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ
  - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਪੰਨਾ 26, ਪੈਰਾ 23 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਿਹਾ ਹੈ
  - ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਕੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 323 ਅਤੇ 147 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸੁਤੰਤਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੋਲਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਕੁਦਰਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪ ਚੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ,
  - ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਸੀ

- ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਬੂਥ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
    - ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 323 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਭੌਤਿਕ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ 8 - ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹੈ
- ਚਿੰਤਤ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸੱਟ ਨਹੀਂ ਲੱਗੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ 8 ਦਾ ਕੋਈ ਸੱਟ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
    - ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਪੀਡਬਲਯੂ 10 ਪ੍ਰਿਆ ਰੰਜਨ ਤਿਵਾੜੀ, ਪੀਡਬਲਯੂ 12 ਦਿਨੇਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 5 ਦਿਲੀਪ ਤਿਵਾੜੀ ਦੇ ਸੱਟ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਿਨੇਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਦੋ ਸਧਾਰਣ ਸੱਟਾਂ - ਪੀਡਬਲਯੂ 12 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਗੋਲੀ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
- ਕਿ 12 ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣ ਗਿਆ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ
    - ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਰਫ ਪਹਿਲੇ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 8 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਾਠੀਆਂ ਅਤੇ ਡੰਡਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤ/ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 8 ਨੂੰ ਕੁੱਟਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ,
- ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ੩੨੩ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਪਦਾਰਥਕ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।
    - ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ - ਪੀਡਬਲਯੂ 8 ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਵੀ ਉਸਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧੜੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ
- ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਪਿੰਡ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਐਸਐਚਓ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ, ਪਾਤੜਾਂ ਲੈ ਗਿਆ
    - ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦਾ ਫਰਦਬਯਾਨ (ਬਿਆਨ) ਦਰਜ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਜ਼ਖਮੀ ਭਰਾ ਕੋਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਕਦੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਹਸਪਤਾਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਗਿਆ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, 8 ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ
- ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਗਵਾਹ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
    - ਪੀਡਬਲਯੂ 8 ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ.
    - ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਾਠੀਆਂ ਅਤੇ ਡੰਡਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਬਰਾਮਦਗੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕੋਲੋਂ ਵੋਟਿੰਗ ਸਲਿੱਪ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੋਟਰ ਦੀ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ
- ਪਰਚੀਆਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ। ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ., ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.1 ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਸਾਰੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜੀਵ ਰੰਜਨ ਤਿਵਾੜੀ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟਰ ਸਲਿੱਪ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਝਗੜਾ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੋਟਿੰਗ ਸਲਿੱਪਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ। ਇਸ ਲਈ ਵੋਟਰ ਪਰਚੀਆਂ ਮੰਗਣ ਦੀ ਅਪੁਸ਼ਟ ਗਵਾਹੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।
-

- ਉਪਰੋਕਤ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਟੁੰਬਕਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੋਹਨ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਨੇ 1991 ਵਿੱਚ 2 ਐਸਸੀਸੀ 509 ਅਤੇ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ, (2015) ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ 2 ਐਸਸੀਸੀ 734, ਵਰਤਮਾਨ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ.

- ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਝਾਰਖੰਡ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ।
  - ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੋਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜੇ ਹਨ, ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 323 ਅਤੇ 147 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਨ
    - ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ.
  - ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਪੀਡਬਲਯੂ 8, ਪੀਡਬਲਯੂ 10 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 5 ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਜ਼ਖਮੀ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਹਨ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਖਮੀ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ - ਪੀਡਬਲਯੂ 8, ਪੀਡਬਲਯੂ 10 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 5 ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹਨ ਅਤੇ
    - ਭਰੋਸੇਯੋਗ. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਤਿੰਨਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਲਟ-ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਲਟ-ਪੜਤਾਲ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਸੀ
    - ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ, ਪੀਡਬਲਯੂ 1, ਪੀਡਬਲਯੂ 3 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 4 ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜੋ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖੀ ਹੋਈ ਪਰਖ
    - ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਈ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਹੈ
    - ਸੱਟ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਰਤ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 323 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਸੱਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 147 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਜੁਰਮ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ
    - ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 147 ਤਹਿਤ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਜੁਰਮ ਲਈ, ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ,

- ਧਾਰਾ 141 ਆਈਪੀਸੀ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ 5 ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ, ਭਾਵ, 5 ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਇਕੱਠ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ;
- ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਤਾਕਤ ਜਾਂ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਫੋਰਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 349 ਆਈਪੀਸੀ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ
- ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਤਾਕਤ ਜਾਂ ਹਿੰਸਾ ਅਜਿਹੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ
  - ਅਜਿਹੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਜੁਰਮ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ।

- ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 146 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤੱਤ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।
    - ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਹਾਦੇਵ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ, (1966) 1 ਐਸਸੀਆਰ 18 = ਏਆਈਆਰ 1966 ਐਸਸੀ 302 ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ, 'ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਦਾ ਹਰ ਮੈਂਬਰ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ
- ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਖੁਦ ਤਾਕਤ ਜਾਂ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, 'ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 146 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੰਗਿਆਂ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਉਦੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਅਜਿਹੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਤਾਕਤ ਜਾਂ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।' ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ
        - ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਸੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਮ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ "
        - ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਖੋਹਣਾ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਵੋਟਿੰਗ ਕਰਨਾ", ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਦਾ ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਜੁਰਮ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਵੀ ਸੰਭਵ ਚਰਿੱਤਰ ਹੋਵੇ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਣਦਾ ਹੈ
- ਦੰਗੇ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤਾਕਤ ਜਾਂ ਹਿੰਸਾ ਸਾਰਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਦੂਸਰੇ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੋਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੱਟ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ
        - ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਦੰਗਿਆਂ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਇਆ ਹੈ
- ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਭਾਗੀਦਾਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
        - ਰਾਹਗੀਰ ਜਾਂ ਦਰਸ਼ਕ।
    - ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 321 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 323 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਸੱਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ 5 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੱਟਾਂ
- ਪੀਡਬਲਯੂ ੮ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ ੧੨ ਸਧਾਰਣ ਸੱਟਾਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ ੧੦ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ
        - ਸੱਟਾਂ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹਲਕੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
            - ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਲਕਸ਼ਮਣ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਯੁੱਧਿਆ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ।
- ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰੋ. ਇਹ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
        - ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 313 ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਬਾਰੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ।
    - ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ 5, ਪੀਡਬਲਯੂ 8 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 10 ਜ਼ਖਮੀ ਗਵਾਹ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ
- ਜ਼ਖਮੀ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਦਾ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਮੁੱਲ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮਜ਼ਬੂਰ ਨਾ ਹੋਵੇ

- ਕਾਰਨ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ. ਇਹ ਇੱਕ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਠੋਸ ਅਤੇ ਯਕੀਨਯੋਗ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ
- ਜ਼ਖਮੀ ਗਵਾਹ ਦੇ ਸਬੂਤ। ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮਾਨਸਿੰਘ (2003) 10 ਐਸਸੀਸੀ 414 (ਪੈਰਾ 9) ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ; ਅਬਦੁਲ ਸਈਦ ਬਨਾਮ ਅਬਦੁਲ ਸਈਦ ਵਿ. ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2010) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 259;
- ਰਾਮਵਿਲਾਸ ਬਨਾਮ ਰਾਮਵਿਲਾਸ ਵਿ. ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, (2016) 16 ਐਸਸੀਸੀ 316 (ਪੈਰਾ

- 6); ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਨਰੇਸ਼, (2011) 4 ਐਸਸੀਸੀ 324 (ਪੈਰਾ 27);
  - ਅਤੇ ਕਾਲਾਭਾਈ ਹਮੀਰਭਾਈ ਕਛੋਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲਾ
  - 5. ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ, (2021) ਐਸਸੀਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 347 (ਪੈਰਾ 20 ਅਤੇ 21)।
    - ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ, ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ
- ਭਰੋਸੇਯੋਗ, ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਅਤੇ ਠੋਸ ਨਾਲ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
  - ਸਬੂਤ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ "ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਖੋਹਣ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਵੋਟਿੰਗ ਪਾਉਣ" ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ। ਇਹ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
  - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਖਮੀ ਡੀ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ/ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।
    - ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿਰਫ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਨਰਮ ਰਵੱਈਆ ਅਪਣਾਇਆ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ
      - ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੀ ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਅਤੇ 5, 10 ਅਤੇ 12 ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਸੱਟਾਂ ਵੱਲ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਸਨ
      - ਇਸ ਲਈ ਸਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 307, 326, 324 ਅਤੇ 148 ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।
    - ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਾਅਲੀ ਵੋਟਿੰਗ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪੀਪਲਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਫਾਰ ਸਿਵਲ ਲਿਬਰਟੀਜ਼ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, (2013) 10 ਐਸਸੀਸੀ
      - 1, ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਰ ਜਾਂ ਦਬਾਅ ਦੇ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਚੋਣਾਂ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ
      - ਬਦਲੇ ਦੇ ਡਰ, ਦਬਾਅ ਜਾਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਪਾਉਣਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਨਰਮੀ ਦਿਖਾਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਹੀਂ
- ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

- 4.9. ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
- ਅਸੀਂ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸਕੈਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਜਾਰੀ ਹਨ
- ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 323 ਅਤੇ 147 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
- ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ/ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੇਸ ਨਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਜਿੱਠਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੇਠਾਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ, ਅਸੀਂ ਅੰਤਮ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ
- ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਦਵਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀ ਹੈ
    - ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਅਸੀਂ ਖੁਦ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।
    - ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 1, ਪੀਡਬਲਯੂ 3 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 3 ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।
- 4, ਜੋ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹ ਹਨ ਅਤੇ 5, 8 ਅਤੇ 10,
    - ਜੋ ਜ਼ਖਮੀ ਗਵਾਹ ਹਨ। ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹਾਂ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜ਼ਖਮੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ। ਪੀਡਬਲਯੂ 1, ਪੀਡਬਲਯੂ 3 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 4, ਜੋ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਲਈ ਉੱਥੇ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੇ ਗਵਾਹ ਸਨ। ਸਾਰੇ
- ਗਵਾਹਾਂ, ਪੀਡਬਲਯੂ 1, ਪੀਡਬਲਯੂ 3 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 4 ਨੇ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। 5, 8, 10 ਅਤੇ
    - ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ ੧੨ ਵੀ ਜ਼ਖਮੀ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਖਮੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਾਕਟਰ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ (ਪੀਡਬਲਯੂ 7) ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੀਡਬਲਯੂ 5, ਪੀਡਬਲਯੂ 10 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 12 'ਤੇ ਸੱਟਾਂ ਸਥਾਪਤ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 1, 1/1 ਅਤੇ 1/2 ਰਾਹੀਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਭ
- ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਉਸੇ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ
    - ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਲਈ ਵੋਟਿੰਗ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੀਡਬਲਯੂ 8 ਰਾਜੀਵ ਰੰਜਨ ਤਿਵਾੜੀ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਪਰਚੀਆਂ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਵੇਰੇ ਕਰੀਬ 10:40 ਵਜੇ ਦੂਜੇ ਪਿੰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਉਥੇ ਆਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੁਕਣ ਲਈ ਕਿਹਾ
- ਪਰਚੀਆਂ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਸੌਂਪਣਾ ਅਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ

- ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਉਸ 'ਤੇ ਮੁਠੀਆਂ, ਥੱਪੜਾਂ ਅਤੇ ਲਾਠੀਆਂ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦਾ ਭਰਾ ਪ੍ਰਿਆ ਰੰਜਨ ਤਿਵਾੜੀ ਉਸ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਇਆ।
- ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀਨਾਨਾਥ ਸਿੰਘ ਨਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦੇਸੀ ਪਿਸਤੌਲ ਕੱਢੀ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਈਆਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਈ ਲੋਕ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ। ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਹੀ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸਨ ਅਤੇ ਸਾਰੇ
- ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ
- ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਮੁਲਜ਼ਮ ਲਕਸ਼ਮਣ ਸਿੰਘ,
- ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਯੁੱਧਿਆ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ੩੧੩ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਸਾਬਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ. ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀ ਪੀ ਡਬਲਯੂ 5, ਪੀਡਬਲਯੂ 8 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 10 ਜ਼ਖਮੀ ਗਵਾਹ ਹਨ. ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਲਟ-ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਲਟ-ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

- ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਨੂਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ), ਇਹ ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਜ਼ਖਮੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਧੇਰੇ ਸਬੂਤ ਹਨ
    - ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਾਰਨ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਮਾਮੂਲੀ ਅੰਤਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸਬੂਤ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ"। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਸਿਰਫ ਨਾਮ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਾ ਕਰਨਾ
    - ਇੱਕ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸੰਸਕਰਣ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ।"
    - ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਬਦੁਲ ਸਈਦ (ਸੁਪਰਾ). ਇਹ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਛਾਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹਮਲਾਵਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਗਵਾਹਾਂ ਲਈ ਹਰੇਕ ਹਮਲਾਵਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੇਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਸ ਲਈ ਭੂਮਿਕਾ". ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਜਦੋਂ ਘਟਨਾ ਕੁਝ ਮਿੰਟਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦਾ ਸਹੀ ਸੰਸਕਰਣ ਹਰ ਮਿੰਟ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਸਹੀਤਾ, ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ
        - ਚਸ਼ਮਦੀਦਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ". ਅੱਗੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਜਿੱਥੇ ਗਵਾਹ ਹੈ
        - ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਘਟਨਾ ਖੁਦ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਅਜਿਹੇ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਹੈ ਜੋ ਆਉਂਦਾ ਹੈ
        - ਅਪਰਾਧ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਗਰੰਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਸਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਅਸਲ ਹਮਲਾਵਰ (ਆਂ) ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜ਼ਖਮੀ ਗਵਾਹ ਦੀ ਗਵਾਹੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸਾਂ ਅਤੇ ਅੰਤਰਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਆਧਾਰ ਨਾ ਹੋਣ।"

- 6.2 ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੁਬਾਰਾ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਰਾਮਵਿਲਾਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਜ਼ਖਮੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਠੋਸ ਅਤੇ ਯਕੀਨਯੋਗ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ"। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਜ਼ਖਮੀ ਗਵਾਹ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।
- ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ
    - ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ, ਅਸੀਂ ਪੀਡਬਲਯੂ 1, ਪੀਡਬਲਯੂ 3 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 4 ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 5, ਪੀਡਬਲਯੂ 8 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 10 ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਅਤੇ / ਜਾਂ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦੇ, ਜੋ ਜ਼ਖਮੀ ਗਵਾਹ ਹਨ. ਸਾਰੇ ਗਵਾਹ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕਸਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੂਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ
- ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ। ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ
    - ਪੀਡਬਲਯੂ 1, ਪੀਡਬਲਯੂ 3, ਪੀਡਬਲਯੂ 4, ਪੀਡਬਲਯੂ 5, ਪੀਡਬਲਯੂ 8 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 10 ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ।
- ਹੁਣ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ - ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਾਠੀਆਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ
- ਅਤੇ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ 8 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਕੋਈ ਸੱਟ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ
    - ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 323 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ 8 ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ-ਇਨ-ਚੀਫ / ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
- ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ, ਪਾਤੜਾਂ। ਉਸਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀਨਾਨਾਥ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਲਟ-ਪੜਤਾਲ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ
    - ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ 2-3 ਵਾਰ ਟ੍ਰੈਂਚੀਅਨ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਹਮਲੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਤੜਾਂ ਥਾਣੇ ਦੇ ਐਸਐਚਓ ਨਾਲ ਥਾਣੇ, ਪਾਤੜਾਂ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਉਸਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ
- ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਸਐਚਓ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਲਈ ਪਾਟਨ ਹਸਪਤਾਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹ
    - ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਲਾਠੀਆਂ/ਡੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਪਾਤੜਾਂ ਵਿਖੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਨਾ ਹੋਣ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਹਸਪਤਾਲ ਨੇ ਸੱਟ ਜਾਰੀ ਨਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ
- ਰਿਪੋਰਟ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 323 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸੱਟ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਕੇਸ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।
    - ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 323 ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ। ਧਾਰਾ ੩੨੩ ਆਈਪੀਸੀ ਸਵੈਇੱਛਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੱਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਧਾਰਾ ਹੈ। "ਸੱਟ" ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 319 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 319 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੋ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਦਰਦ, ਬਿਮਾਰੀ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ "ਸੱਟ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਰੀਰਕ ਕਾਰਨ ਵੀ
- ਦਰਦ ਨੂੰ "ਸੱਟ" ਦਾ ਕਾਰਨ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ

- ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 323 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਏ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

- ਹੁਣ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 147 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਗਰਮ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਸਥਾਪਤ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ
    - ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਜੋ ਹਨ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮੀ ਗਵਾਹ ਵੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੂਜੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ, ਅਰਥਾਤ "ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਖੋਹਣ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਵੋਟਿੰਗ ਪਾਉਣ ਲਈ"। ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ
    - ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਪੀਡਬਲਯੂ 5, ਪੀਡਬਲਯੂ 8, ਪੀਡਬਲਯੂ 10 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 12 ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ।
    - ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਾਠੀਆਂ ਖਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਧਾਰਾ 147 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ.
    - "ਦੰਗਿਆਂ" ਲਈ ਇੱਕ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਧਾਰਾ ਹੈ। "ਦੰਗਿਆਂ" ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 146 ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:
        - "146. ਦੰਗੇ - ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੁਆਰਾ ਤਾਕਤ ਜਾਂ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
        - ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ, ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ, ਅਜਿਹੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦਾ ਹਰ ਮੈਂਬਰ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ
        - ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਜੁਰਮ ਦਾ।
        - ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 146 ਅਨੁਸਾਰ "ਦੰਗੇ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ, "ਦੰਗੇ" ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ, ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ,

- 5 ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਧਾਰਾ 141 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਭਾਵ 5 ਜਾਂ ਵੱਧੇਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਇਕੱਠ
    - ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਭਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ;

- ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਤਾਕਤ ਜਾਂ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 349 ਵਿੱਚ ਬਲ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ

- ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਤਾਕਤ ਜਾਂ ਹਿੰਸਾ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਹਰ ਮੈਂਬਰ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ।
    - "ਫੋਰਸ" ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 349 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 349 ਅਨੁਸਾਰ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ "ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਲਈ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਹ ਗਤੀ, ਗਤੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ, ਜਾਂ ਗਤੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਵੱਲ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ....."
        - ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ ਅਤੇ ਸਾਂਝਾ ਇਰਾਦਾ "ਵੋਟਰ ਪਰਚੀਆਂ ਖੋਹਣਾ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਵੋਟ ਪਾਉਣ" ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ

- ਇੱਕ ਹਿੰਸਾ ਵੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ. ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੪੭ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਜੁਰਮ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਬਦੁਲ ਸਈਦ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹਮਲਾਵਰ ਹਨ, ਗਵਾਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
- ਹਰੇਕ ਹਮਲਾਵਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮਿਕਾ ਦੱਸੋ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਕੇਸ, ਘਟਨਾ ਵੀ ਕੁਝ ਮਿੰਟਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਹੈ
- ਘਟਨਾ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਉਹ ਸਹੀ ਸੰਸਕਰਣ ਜੋ ਹਰ ਮਿੰਟ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ,
- ਚਸ਼ਮਦੀਦਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਪੂਰਵਕ ਸਟੀਕਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਫਿਰ ਵੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਹਾਦੇਵ ਸ਼ਰਮਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਦਾ ਹਰ ਮੈਂਬਰ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ

- ਦੰਗਿਆਂ ਦਾ ਭਾਵੇਂ ਉਸਨੇ ਖੁਦ ਤਾਕਤ ਜਾਂ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ।
  - ਪੈਰਾ 7 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:
    - 7. ਧਾਰਾ 146 ਫਿਰ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਜੁਰਮ ਉਦੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਅਜਿਹੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
- ਤਾਕਤ ਜਾਂ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਦਾ ਹਰ ਮੈਂਬਰ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਜੁਰਮ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਸਨੇ ਖੁਦ ਤਾਕਤ ਜਾਂ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਤਾਕਤ ਜਾਂ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ।

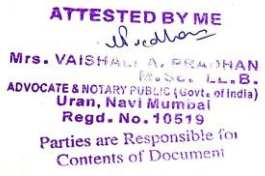
- ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਸਥਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਮ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਅਰਥਾਤ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, "ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਖੋਹਣਾ"
  - ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਲਈ", ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਦਾ ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਜੁਰਮ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ। ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਵੀ ਸੰਭਵ ਚਰਿੱਤਰ ਹੋਵੇ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੰਗੇ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ
- ਤਾਕਤ ਜਾਂ ਹਿੰਸਾ ਸਾਰਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
  - ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੁਝ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਕੁਝ ਸੰਕੇਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੋਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੱਟ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਣਗੇ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ
- ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇੱਥੇ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਭਾਵ, "ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹਣ ਲਈ"
  - ਜਾਅਲੀ ਵੋਟਿੰਗ ਦੀ ਸੂਚੀ ਅਤੇ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਲਈ" ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 5, ਪੀਡਬਲਯੂ 8, ਪੀਡਬਲਯੂ 10 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ 12 ਨੂੰ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 147 ਤਹਿਤ ਸਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

- ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਡਾ ਦ੍ਰਿੜ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਏ
ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ੩੨੩ ਅਤੇ ੧੪੭ ਤਹਿਤ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਉਕਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨ ਕੈਦ ਕੱਟਣ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

    - ਵੱਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਮੈਂਬਰ ਸਨ
    - ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ, ਅਰਥਾਤ, "ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਖੋਹਣ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਵੋਟਿੰਗ ਪਾਉਣ ਲਈ" ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
    - ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 147 ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿਰਫ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ। ਪੀਪਲਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਫਾਰ ਸਿਵਲ ਲਿਬਰਟੀਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਹੈ
    - ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੀ ਗੁਪਤਤਾ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ
    - ਲੋਕਤੰਤਰ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਜਾਂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਸਿੱਧੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ, ਗੁਪਤਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਲੋਕਤੰਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਿੱਧੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਵੋਟਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਰ ਜਾਂ ਪੀੜਤ ਹੋਏ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਪਾਵੇ
    - ਜੇ ਉਸ ਦੀ ਵੋਟ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ
    ਚੋਣਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਇੱਕ ਵਿਧੀ ਹੈ ਜੋ ਆਖਰਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਚੋਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਸਾਰ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਜ਼ਾਦ ਚੋਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
    - ਇਸ ਲਈ, ਬੂਥ ਕੈਪਚਰਿੰਗ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਜਾਅਲੀ ਵੋਟਿੰਗ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾਲ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਆਖਰਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
    - ਲੋਕਤੰਤਰ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਨੇ ਸਿਰਫ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨ ਕੈਦ ਲਗਾਉਣ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਸੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਉਥੇ ਹੀ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ।
- ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ,
ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ, ਸਮਰਪਣ ਤੋਂ ਛੋਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ
    - ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 15.03.2019 ਅਤੇ 08.07.2019 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ
    - ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਜ਼ਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ।

ਬੇਦਾਅਵਾ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।


ATTESTED BY ME
Mrs. VAISHALI A. SREEMOHAN
M.Sc. LL.B.
ADVOCATE & NOTARY PUBLIC (Govt. of India)
Uran, Navi Mumbai
Regd. No. 10519
Parties are Responsible for
Contents of Document